

KURZEMES
PLĀNOŠANAS
REĢIONS

Kurzemes kultūras vērtības un vajadzības

*Kurzemes plānošanas reģiona kultūras speciāliste
Dace Reinkopa*

30/09/2014

KULTŪRA

- Kultūra - nacionālās identitātes un sabiedrības vērtību veidotāja
- Kultūra kā prioritāte kultūras telpas attīstībā
- Galvenais kapitāls – cilvēks un tā personīgā izaugsme
- Svarīgi ieraudzīt un novērtēt kultūru visās tās izpausmēs: gan kā dzīves un līdzāspastāvēšanas veidu, gan kā kopienas identitātes stiprinātāju, gan kā attīstības instrumentu un resursu, gan kā attīstības mērķi un vērtību pašai par sevi!

Kultūrsituācija

- Kultūras situāciju ietekmē reģiona ģeogrāfiskais novietojums: jūras robeža
- Kultūrvēsturiskā situācija
- Kultūras nozares plašais jomu spektrs
- Kultūras loma un vieta pašvaldību attīstības dokumentos
- Kultūras organizāciju un institūciju spēja vai nespēja sadarboties ar citām nozarēm

Kultūras infrastruktūra

- Bibliotēkas -145
- Muzeji -21
- Kultūras nami / kultūras centri
- Amatiermāksla
- Kultūrizglītība (Pašvaldību MMSk – 27, valsts MMVSk – 3)
- Profesionālās kultūras institūcijas
 - Liepājas teātris
 - Liepājas simfoniskais orķestris
- Nevalstiskais kultūras sektors
- Kultūrvēsturiskie pieminekļi (objekti)
- Kultūras pārvaldības struktūras un institūcijas

Vērtības

- Bagāts kultūrvēsturiskais mantojums – materiālais, nemateriālais, kas sevī ietver potenciālu objektu un pakalpojumu attīstībai
- Līdzsvarots kultūras iestāžu teritoriālais pārklājums
- Daudzviet uzlabota kultūras infrastruktūra
- Nodrošināts Dziesmu un Deju svētku process,
- Augsta līmeņa tautas māksla
- Attīstīts bibliotēku informatizācijas tīkls
- Spēcīgas, dzīvotspējīgas un aktīvas etniskās kultūras (Rucava, Bārta, Nīca, suiti, lībieši)
- Aktīvas, rīkotiesspējīgas nevalstiskās organizācijas
- Aizsākusies radošo teritoriju attīstība (Liepāja, Kuldīga, Ventspils u.c.)

Problēmas

- Kultūras mantojuma objektu sliktais fiziskais stāvoklis, īpaši laukos, tā potenciāla nenovērtēšana
- Kultūras pārvaldības strukturālās atšķirības reģiona pašvaldībās, kas mazina lemtspēju, kapacitāti un plānošanu
- Nepietiekams finansējums reģiona kultūras procesiem, kas ierobežo sabiedrības iespējas līdzdarboties kultūras procesos (VKKF)
- Novecojuši informācijas tehnoloģiju bāze bibliotēkās

Problēmas

- Ierobežotas pašvaldību iespējas finansējuma piesaistē no ES fondiem
- Krasas iespēju atšķirības starp pilsētām un laukiem finansējuma piesaistē
- Nepietiekamas IKT prasmes kultūras speciālistiem
- Vāja sadarbība starp kultūras un citām nozarēm (tūrisms, izglītība,...)
- Nav kopīga reģiona stratēģija, kā mārketēt , pārdot, zīmoloit Kurzemes kultūras pakalpojumu grozu

Iespējas

- Kultūras un dabas mantojuma objektu pakalpojumu un produktu kvalitātes un pieejamības uzlabošana
- Kultūras mantojuma potenciāla izmantošana pievilcīgas dzīves vides veidošanai
- Radošo industriju klāsteru veidošana un radošo teritoriju veidošana Kurzemē
- Mūsdienīgu tehnoloģiju ieviešana kultūras iestāžu materiāli tehniskās bāzes modernizēšanai, lai uzlabotu pakalpojumu kvalitāti

Iespējas

- Sociālā iekļaušanās – cilvēkresursu nodrošināšana ar jaunām prasmēm, lai palielinātu to konkurētspēju un nostiprinātu reģionu kopienas
- Labas kultūrpārvaldības ieviešana – izglītoti kultūras speciālisti, veiksmīgas institucionālās struktūras, pētniecība, mārketingas, sabiedriskās domas veidošana

Iespējas

- Kultūras sfērā strādājošo kapacitātes stiprināšana un tālākizglītība, starpvalstu pieredzes un zināšanu apmaiņa
- Pētījums par visvairāk apmeklētajiem kultūras produktiem Kurzemē, (pieprasījums – piedāvājums – kultūrtūrisms)
- Kurzemes piekrastes zvejniekciemu un dabas parku, kuri veido kompleksu ar nozīmīgiem kultūras pieminekļiem un var radīt potenciālu piesaistīt lielu apmeklētāju skaitu, piekrastes pārvaldība

Finansējuma piesaiste

- **Latvijas – Lietuvas programma 2014.-2020. gadam** - Pārrobežu sadarbības programma Eiropas teritoriālās sadarbības (ETS) mērķa ietvaros
- **Prioritārais virziens** - Ilgtspējīga un tīra vide sadarbības rezultātā - TM 6- Vides saglabāšana un aizsardzība un resursu efektīvas izmantošanas veicināšana

TM -6 Prioritātes

c) saglabāt, aizsargāt, veicināt un attīstīt dabas un kultūras mantojumu;

(d) aizsargāt un atjaunot bioloģisko daudzveidību un augsni un veicināt ekosistēmu pakalpojumus, tostarp izmantojot "Natura 2000" un zaļo infrastruktūru.

(e) veikt darbības, lai uzlabotu pilsētvidi, atdzīvinātu pilsētas, atjaunotu un attīrītu pamestas rūpnieciskās teritorijas (tai skaitā pārveidei paredzētās zonas), samazinātu gaisa piesārņojumu un veicināt trokšņa mazināšanas pasākumus

TM 6 Prioritāte

- TM 6: Vides saglabāšana un aizsardzība un resursu efektīvas izmantošanas veicināšana
- Programmas atbalsts kultūras un dabas mantojumam ir viens no ilgtspējīgas ekonomiskās attīstības nosacījumiem (pozitīvi ietekmējot tūrismu, uzlabot vidi un nodrošināt papildu uzņēmējdarbības iespējas vietējiem uzņēmumiem).

Finansējuma piesaiste

- Programmas mērķis ir sekmēt apmeklētāju pieaugumu reģionos, vēršot uzmanību uz pašreizējo kultūras un dabas mantojuma objektu/ pakalpojumu/ produktu attīstību un jaunu radīšanu, gan radot un uzlabojot kopīgas pārvaldības prakses, gan arī gūstot labumu no kultūras un dabas mantojuma sfērā darbojošos organizāciju potenciāla. Kultūras mantojuma atjaunošana var būt vērsta uz pamesto ēku radošu izmantošanu kultūras mērķiem, kā arī lai attīstītu un saglabātu tradicionālās prasmes.

Finansējuma piesaiste

- Programmas ietvaros uzmanība tiek vērsta uz vienu noteiktu pasākumu sfēru, proti, kultūras un dabas objektu un infrastruktūras uzlabošanu, kā arī kopīgu, uz dabas un kultūras mantojuma objektiem balstītu pakalpojumu, produktu un plānu attīstīšanu.

Finansējuma piesaiste

□ Indikatīvs atbalstāmo darbību saraksts

- kultūras un dabas mantojuma pieminekļu saglabāšana, ieskaitot infrastruktūras un aprīkojuma uzlabošanu;
- kultūras un dabas mantojuma pakalpojumu attīstīšana un sekmēšana, ieskaitot e-pakalpojumus;
- kopīgu tūrisma maršrutu un produktu radīšana;
- kopīgs kultūras un dabas mantojuma objektu, maršrutu un produktu mārketings.

Svarīgi

- Kurzemes reģionam jāklūst par reģionu ar spēcīgu nacionālo un eiropēisko identitāti, kas saglabā un kopj savu kultūras mantojumu, veicina jaunrades procesu un attīsta daudzveidīgu kultūras vidi.

